

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

Проректор з науково-педагогічної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Михайлишин Г.Й.

Г.Й. Михайлишин

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 7 Економіка малого і середнього бізнесу

(номер і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 Управління та адміністрування

напрямок підготовки 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

факультет економічний

(назва інституту, факультету, відділення)

Івано-Франківськ – 2019 рік

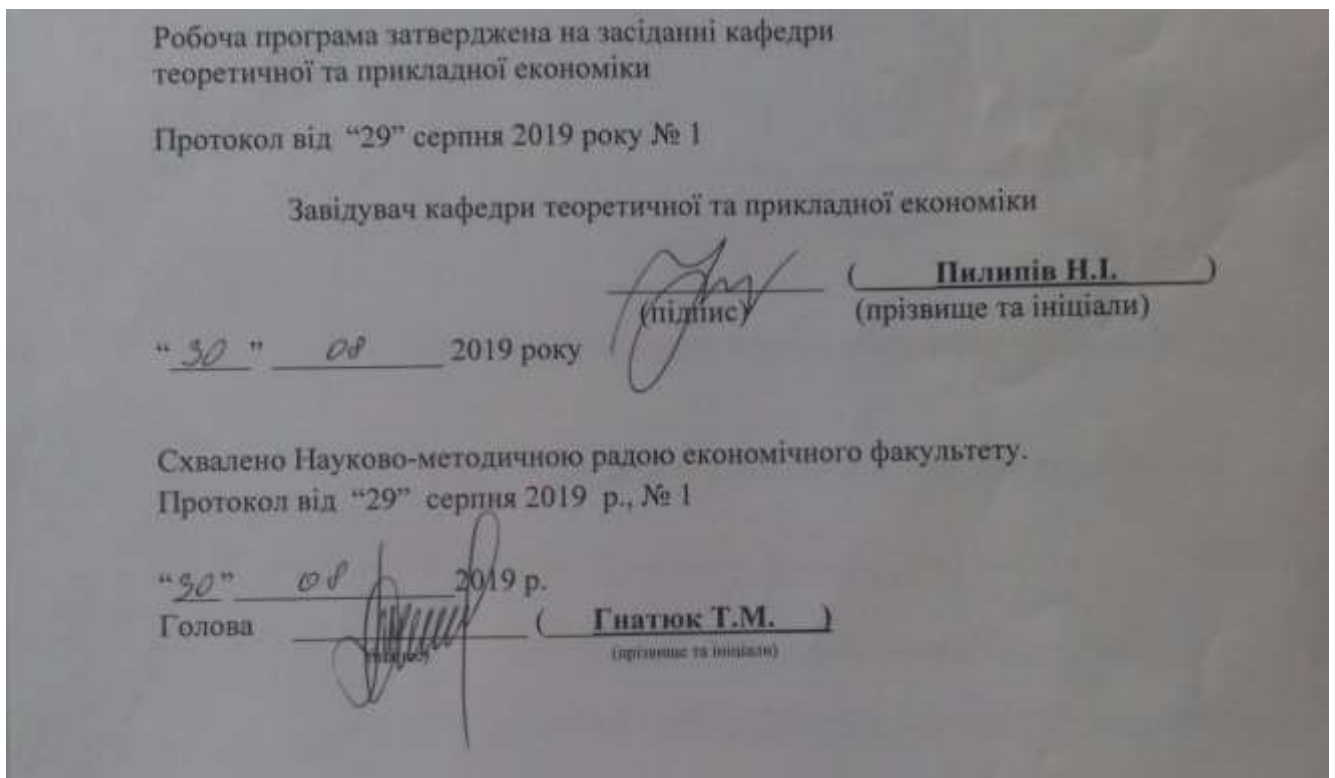
Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) «Економіка малого і середнього бізнесу» для студентів, які навчаються за освітньою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"; Галузь 07 "Управління та адміністрування" спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ОР «бакалавр» (скорочений термін навчання); – 2019 р. – 13 с.

Розробники:

Ємець Ольга Іванівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	обов'язкова	
	спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>«Українські державні підприємства: Можливості приватизації»</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		110 год.	152 год.
Індивідуальні завдання: 10 год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $60/120=0,5$

для заочної форми навчання – $18/162=0,11$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформуванати у студентів комплекс знань з економіки малого і середнього бізнесу; допомогти фахівцю оволодіти інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.

Завдання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: знати основну мету та визначити головні категорії бізнесу; знати про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомитись із сучасним станом розвитку малого і середнього бізнесу його проблемами; сформуванати бачення проблем підприємницької діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

основні категорії та принципи малого і середнього бізнесу;
правову базу розвитку малого і середнього бізнесу;

вміти:

виявляти сучасні проблеми малого і середнього бізнесу;
використовувати зарубіжний досвід розвитку малого і середнього бізнесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Засади розвитку економіки малого і середнього бізнесу

Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємництва

Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу

Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємництва

Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні

Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні

Змістовий модуль 2. Головні кроки до успішного бізнесу.

Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва

Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємництва.

Підприємницький ризик

Тема 8. Організаційні форми підприємництва

Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі

Тема 10. Механізм утворення власної справи

Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві

Тема 12. Державне регулювання підприємницької діяльності

Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві

Тема 14. Культура і етика підприємництва

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Засади розвитку економіки малого і середнього бізнесу												
Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємництва	12	4	4			4	12	4	4			4
Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу	14	4	4			6	14		4			10
Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємництва	12	4	4			4	12					12
Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні	12	4	4			4	12					12
Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	12	4	4			4	12					12
Разом за змістовим модулем 1	62	20	20			22	62	4	8			50
Змістовий модуль 2. Головні кроки до успішного бізнесу.												
Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва	12	2	2			8	12	2				10
Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємництва. Підприємницький ризик	12	2	2			8	12	2				10
Тема 8. Організаційні форми підприємництва	12	2	2			8	12	2				10
Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі	12	2	2			8	12					12
Тема 10. Механізм утворення власної справи	12					12	12					12
Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	12	2	2			8	12					12
Тема 12. Державне регулювання	12					12	12					12

підприємницької діяльності												
Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві	12					12	12					12
Тема 14. Культура і етика підприємства	12					12	12					12
Разом за змістовим модулем 2	108	10	10			88	108	6				102
Усього годин	170	30	30			110	170	10	8			152
Модуль 2												
ІНДЗ «Українські державні підприємства: Можливості приватизації»			-	-	10	-			-	-	10	-
Усього годин	10				10		10				10	
Разом	180	30	30		10	110	180	10	8		10	152

5. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємництва	ДФН	ЗФН
2	Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу	4	4
3	Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємництва	4	
4	Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні	4	
5	Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	4	
6	Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва	2	2
7	Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємництва. Підприємницький ризик	2	2
8	Тема 8. Організаційні форми підприємництва	2	2
9	Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі	2	
10	Тема 10. Механізм утворення власної справи		
11	Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	2	
12	Тема 12. Державне регулювання підприємницької діяльності		
13	Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві		
14	Тема 14. Культура і етика підприємства		
	Разом	30	10

6. Теми і плани практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємництва 1. Реформа держпідприємств 2. Фінансові результати ТОП100 державних підприємств України 3. Аудиторські висновки та річні фінансові звітності державних підприємств 4. Малий і середній бізнес –секрет успіху економіки Польщі 5. Малий і середній бізнес у зарубіжних країнах	4	4
2	Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу 1. Програми підтримки підприємців 2. Інституції, що забезпечують підтримку підприємництва 3. Корисні онлайн-сервісів для підприємців	4	4
3	Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємництва 1. Дослідження USAID ЛЕВ: Щорічна оцінка ділового клімату (ABCA, Annual Business Climate Assessment) 2. Дослідження ПРООН: Жінки та чоловіки на керівних посадах в Україні: відкриті дані ЄДРПОУ	4	
4	Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні 1. Особливості ролі й місця малого і середнього бізнесу в трансформаційній економіці 2. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні 3. Практика державного стимулювання розвитку малого бізнесу 4. Становлення та розвиток малого бізнесу в Україні	4	
5	Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні 1. Диспропорції у розвитку малих і середніх підприємств в Україні 2. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні 3. В пошуках місця у структурі “економіки зростання”	4	
6	Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва	2	
7	Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємництва. Підприємницький ризик	2	
8	Тема 8. Організаційні форми підприємництва	2	
9	Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі	2	
10	Тема 10. Механізм утворення власної справи		

11	Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	2	
12	Тема 12. Державне регулювання підприємницької діяльності		
13	Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві		
14	Тема 14. Культура і етика підприємства		
	Разом	30	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємства	4	4
2	Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу	4	10
3	Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємства	6	12
4	Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні	4	12
5	Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	4	12
6	Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємства	8	10
7	Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємства. Підприємницький ризик	8	10
8	Тема 8. Організаційні форми підприємства	8	10
9	Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі	8	12
10	Тема 10. Механізм утворення власної справи	12	12
11	Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	8	12
12	Тема 12. Державне регулювання підприємницької діяльності	12	12
13	Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві	12	12
14	Тема 14. Культура і етика підприємства	12	12
	ІНДЗ	10	10
	Разом	60	162

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання «Українські державні підприємства: Можливості приватизації»

(№ підприємства у завданні = порядковому № прізвища студента у журналі)

Представити маркетингові матеріали про одне державне підприємство, що включене до списку на приватизацію :

1. ВАТ «Тернопільське об'єднання «Текстерно»
2. Державне лісопромислове підприємство «Прикарпатліс»
3. ДП «Державний позашкільний навчальний заклад «Перспектива»
4. ДП «Коломийський експериментальний завод «Прут»

5. ДП “Монастириське”
6. ДП “Торговий дім “Буковинська горілка”
7. ДП “Українська виробничо-наукова лабораторія “Імуногенетики”
8. ДП “Чорноморський яхт-клуб”
9. ДП Тернопільське державне авіаційне підприємство “Універсал Авіа”
10. ПАТ “Бориспільське підприємство “Сортнасіннеовоч”
11. ПАТ “ДТЕК Західенерго”
12. ПАТ “Іскра”
13. ПАТ “Львівська вугільна компанія”
14. ПАТ “Туристичний комплекс “Черемош”
15. ПАТ “Укрбізнесбанк”
16. ПАТ “Хмельницькобленерго”
17. ПАТ “Яготинський рибгосп”
18. ПрАТ “Івано-Франківський локомотиворемонтний завод”
19. Роздільське державне гірничо-хімічне підприємство “Сірка”
20. ТОВ “Світ ласощів”

9. Програмові вимоги

1. Сприятливі умови для бізнесу
2. Стратегічне бачення управління державними підприємствами
3. Корпоративне управління в державних компаніях: міжнародний досвід
4. Програми підтримки підприємців
5. Інституції, що забезпечують підтримку підприємництва
6. Корисні онлайн-сервісів для підприємців
7. Дослідження USAID ЛЕВ: Щорічна оцінка ділового клімату (ABCA, Annual Business Climate Assessment)
8. Дослідження ПРООН: Жінки та чоловіки на керівних посадах в Україні: відкриті дані ЄДРПОУ
9. Особливості ролі й місця малого і середнього бізнесу в трансформаційній економіці
10. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні
11. Практика державного стимулювання розвитку малого бізнесу
12. Становлення та розвиток малого бізнесу в Україні
13. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні
14. Диспропорції у розвитку малих і середніх підприємств в Україні
15. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні
16. В пошуках місця у структурі “економіки зростання”
17. Реформа держпідприємств в контексті розвитку малого і середнього бізнесу
18. Аудиторські висновки та річні фінансові звітності державних підприємств
19. Малий і середній бізнес –секрет успіху економіки Польщі
20. Малий і середній бізнес у зарубіжних країнах

10. Методи навчання

1. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
3. Методи навчання за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота студентів з книгою.
4. Методи навчання за джерелом знань:
 - 4.1. Словесні методи навчання: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж.
 - 4.2. Наочні методи навчання: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
 - 4.3. Практичні методи навчання: практичні роботи, графічні роботи, експеримент, виробнича практика.

11. Методи контролю

До методів контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності належать такі:

1. Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, усні заліки.
2. Методи письмового контролю: контрольні письмові роботи.
3. Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрями власного навчального процесу, самоаналіз і т. ін.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота				Сума балів за модулями
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2	
Модуль 1	Модуль	Модуль 2	Екзаменаційна робота	
Поточне опитування	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	(Тестування)	
30	10	10	50	

Заохочувальні бали:

- виступ з доповіддю на університетській студентській науковій конференції, участь у турнірах, студентських конкурсах наукових робіт – 10 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Основи підприємництва : навчальний посібник / О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 147 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бойко М. Д. Правове регулювання підприємництва в Україні [Текст]: навчально-практичний посібник / М. Д. Бойко. – К. : Атіка, 2007. – 712 с.
2. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. – 3-те вид., стер. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2005. – 302 с.
3. Громяк Л. Пливи, пливи, човнику, далі, або абетка малого підприємництва. / Л. Громяк. – Львів, 2005. – 103 с.
4. Донець Л. І. Основи підприємництва. Навч. посіб. / Л. І. Донець, Н. Г. Романенко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 320 с.

5. Економіка та підприємництво [Текст]: практикум. Навч. посіб. /Авт. кол.:Салига С.Я., Желябін В.О., Бойко О.В. та ін. – К. : ВД «Професіонал», 2007. – 752 с.

Допоміжна

1. Економічна та майнова безпека підприємства і підприємництва. Антирейдерство [Текст] /автори–уклад.: Андрушків Б.М., Вовк Ю.Я., Дудкін П.Д. та ін. – Тернопіль : Терно-граф, 2008. – 424 с.

2. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Д. Романюк, О. І. Івасишин, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2011. – 592 с.

3. Захарчин Г. М. Основи підприємництва [Текст]: навчальний посібник. / Г. М. Захарчин. – К. : Знання, 2008. – 437 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

4. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво в Україні : проблеми становлення і розвитку [Текст]: монографія / В. В. Зянько. – Рек.МОН. – Вінниця : УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2005. – 263 с.

5. Лукасевич С. Підприємництво: світло і тіні (Україна на зламі століть) [Текст]. / С. Лукасевич. – Тернопіль : Джура, 2006. – 192 с.

6. Механізми розвитку підприємництва в умовах посткризового відновлення економіки України [Текст]: аналітична доповідь / Д.С.Покришка, Я.А.Жаліло, Д.В.Ляпін, Я.В.Белінська [та ін.]. – К. : НІСД, 2010. – 72 с.

7. Основи підприємництва : навчальний посібник / О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 147 с.

8. Основи підприємництва [Текст]: опорний конспект лекцій /Уклад.: Чижевська О.А., Шульгіна Л.М. – К., 2004. – 84 с.

9. Підприємництво [Текст] : навч. посібник / В.Г.Федоренко та ін. – К. : МАУП, 2005. – 280 с.

10. Полянко В.В., Круглянко А.В. Основи підприємництва: навчальний посібник. – К.: Дакор, КНТ, 2008. – 176 с.

11. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво [Текст]: навч. посіб. / Віктор Онисимович. Сизоненко. – К. : Знання–Прес, 2008. – 440 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

2. Фонд державного майна України <http://www.spfu.gov.ua/sale-obj/spf-privatization-objects-catalog.html>.

Хрестоматії

1. Козловський В. О., Левченко Д. Деякі тенденції розвитку підприємництва в Україні в 2013-2016 роках : дис. – ВНТУ, 2018.

2. Бутенко А. І., Уманець Т. В., Гриневич Л. В. Методологічні основи дослідження інноваційного потенціалу технологічного підприємництва в Україні //Економічний вісник Донбасу. – 2017.

3. Мельник В. М. и др. Роль держави у фінансовому забезпеченні малого і середнього підприємництва в Польщі: висновки для України. – 2017.
4. Proskurnia O. Підвищення ефективності організації підприємницької діяльності з надання реабілітаційних послуг при впровадженні принципів менеджменту якості //Management And Entrepreneurship: Trends Of Development. – 2018. – №. 2 (04). – С. 22-32.
5. Румянцева Г. Індустріальні парки як особлива форма аутсорсингу : дис. – Тернопіль: ФОП Осадца ЮВ, 2017.
6. Оксенюк К. І. Стартап як прогресивна форма розвитку інноваційної підприємницької діяльності //Young. – 2018. – Т. 58. – №. 6.
7. Матвієнко-Біляєва Г. Л. Соціальне підприємництво: ефективний гібридний бізнес феномен. – 2018.
8. Амеліна І. В., Семенець В. В. Перспективи виходу українських підприємств на світові ринки через франчайзингові мережі. – 2017.